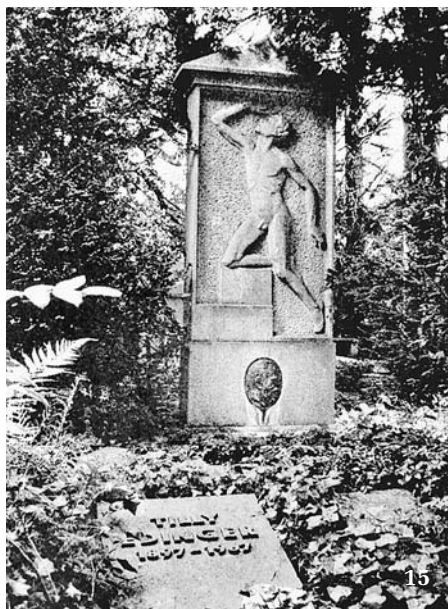

škody. Tam ji čekalo setkání s někdejší ochráncem a bývalým ředitelem Rudolfem Richterem, který se vrátil ze sovětského zajetí. Nejdříve se s Tilly nechtěl setkat, ale pak jí ukazoval doklady, co vše udělal ve 30. letech pro její ochranu. Opakovaně se omlouval, že nepodnikl víc, bylo to zvláštní – Richter přece neměl důvod, a přesto zřejmě stále cítil zlé svědomí – snad pro své členství ve straně?

O vztahu Tilly ke staré vlasti se zachovalo ještě jedno svědectví z r. 1958, kdy USA navštívila redaktorka rozhlasové stanice v Brémách Irmgard Bachová, aby natočila vzpomínky někdejších německých občanů, kteří těsně před válkou emigrovali. Strávila s Tilly dva dny dlouho do noci. První setkání nedopadlo dobře – Tilly ji přijala chladně a nepustila ji vůbec ke slovu. Vedla monolog přerušovaný pláčem, obžalobu vlastního německého národa, s nímž byla se svou rodinou pevně spjatá. Obžalobu evropského národa v čele s šílencem, který uvrhl celý svět na pokraj zkázy, německý národ proměnil v poslušné stádo fanatické vražedné masy atd. Bylo zřejmé, že to vše se jí dlouho hromadilo v mysli a konečně své myšlenky mohla vyslovit nahlas. Druhý den však byla jako vyměněná, na dialog se pečlivě připravila a popsala svou anabázi cesty do nové vlasti tentokrát bez emocí.

26. květen 1967 začal jako obyčejně, po snídani si Tilly zapálila cigaretu a napsala dopis mladšímu kolegovi v Senckenbergově muzeu Wolfgangu Klausewitzovi. Mezi jiným uvažovala i o tom, že se zúčastní oslav 150. výročí muzea v listopadu

1967: „Hraji si teď s myšlenkou, že navzdory mým neuhům – hluchotě, zapomnětlivosti atd., přece chci u toho být. Mezitím jsem však zjistila, že cestu asi pro změny v dopravě nepodniknu oblíbenými loděmi... Vaše Tilly.“

Dopis zalepila a vydala se do muzea, na cestě se však rozhodla pro malou odbočku na hlavní třídu Oxford Street, kde si obvykle nechávala dobít baterie svého naslouchacího přístroje. Ten den ho měla proto vypnutý. Kolem půl jedenácté dopoledne dospěla k hlavní třídě. Tam byla při přecházení sražena nákladním automobilem

15 Hrob na hřbitově ve Frankfurtu nad Mohanem, kde je po boku rodičů Ludwiga a Anny pochována Tilly Edingerová. Snímek z archivu autora

a těžce zraněna, přivolaný sanitní vůz ji rychle dopravil do nemocnice, kde ale příští den, 27. května 1967, svým poraněním především na hlavě podlehla. Podle šetření policie silně nedoslýchavá žena nezaznamenala blížící se vozidlo a vkročila do vozovky.

Smutná zpráva se objevila ve všech novinách a Harvardská univerzita svolala počátkem června smuteční shromáždění, na kterém promlouvala řada hostů, mimo jiné tehdejší ředitel Muzea srovnávací zoologie v Cambridge Ernst Mayr nebo Alfred S. Romer. Tilly Edingerová byla dopravena do Frankfurtu, kde byla v průběhu oslav výročí Senckenbergova muzea v listopadu 1967 pohřbena vedle svých rodičů. Frankfurtské noviny zobrazily slavnostní sál s textem: „Křeslo pro čestného hosta zůstalo prázdné...“

K tomuto článku významně přispěla řada mých kolegů a přátel v zahraničí: Miklós Kretzoi z Budapešti, Richard Dehm z Mnichova, Heinz Tobien z Mohuče, Johannes Hürzeler z Basileje, Christian Guth z Poitiers, Emil Kuhn-Schnyder z Curychu, George G. Simpson z Tucsonu, Mary Dawsonová z Pittsburghu, Clark Howell z Berkeley, Edwin H. Colbert z Flagstaffu a Claude W. Hibbard z Ann Arboru.

Prestižní ocenění za vědu a výzkum 2017

Společnost Česká hlava spolu s Úřadem vlády České republiky každoročně vyhlašuje stejnojmenné ceny – nejprestižnější ocenění za vědu a výzkum, kterého lze v naší zemi dosáhnout. Ceny za r. 2017 byly uděleny 3. prosince 2017 na Vysoké škole ekonomické v Praze v rámci 16. ročníku soutěže pro nejlepší české vědce.

Mgr. Karel Škubník z Masarykovy univerzity v Brně získal ocenění Doctorandus v oboru přírodní vědy, a to za výzkum viru deformovaných křídel. Ten se významně podílí na tzv. syndromu hroucení včelstev, tedy poklesu populace včely medonosné (*Apis mellifera*). Popsal strukturu tohoto viru, objevil, jak vstupuje do včelích buněk, a tím otevřel možnost vytvoření protivirotické látky. Během svého výzkumu zkombinoval dvě metody – kryo-elektro novou mikroskopii a rentgenovou krystalografii, což je v naší zemi ojedinělý postup a ve světě ho využívá jen malý počet laboratoří.

Cenu Doctorandus – technické vědy obdržel RNDr. Vít Saidl z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy za studium magnetických látek. Zkoumá tzv. antiferomagnetny, které by se v budoucnu

mohly více využívat ve výpočetní technice. Jejich výhodou je, že se k sobě dají přiblížit.

Prof. Mgr. Jiří Damborský, Dr., z Masarykovy univerzity získal cenu Invence. Věnuje se inženýrství proteinů, resp. vývoji softwarů, které umožňují úpravy proteinů – analýzu proteinových struktur, pochopení jejich fungování i v ochraně životního prostředí. Technologie vyvinutá týmem laureáta je využívána ve více než 120 zemích světa, např. k návrhu proteinů pro léčbu cukrovky, vývoji vakcín proti žloutence, tetanu a dětské obrně, k přípravě potravinových a nutričních doplňků, biokatalyzátorů pro urychlování chemických reakcí nebo vývoji biosenzorů pro detekci škodlivých chemických látek v životním prostředí a jejich likvidaci.

Cenu Industrie, udělovanou Ministerstvem průmyslu a obchodu, dostala společnost SHM, s. r. o. Vyvíjí technologie, které

umožňují nanášet na průmyslové nástroje povlaky výrazně zlepšující vlastnosti výrobku.

Národní cenu Vlády České republiky za r. 2017 získal ředitel Centra mediévistických studií Akademie věd České republiky a Univerzity Karlovy a pracovník Archeologického ústavu AV ČR v Praze prof. PhDr. Petr Sommer, CSc., DSc. Jako odborník na církevní archeologii a středověkou duchovní kulturu dokázal skloubit výsledky, kterých dosáhl při rozsáhlých výzkumech klíčových středověkých klášterů, s historickým, uměleckohistorickým a církevněhistorickým výzkumem pramenů k počátkům českého státu a christianizace jeho společnosti. Podílel se na výzkumech nejstarších českých klášterů, sám je vedl především v Sázavě, dále na Ostrově u Davle a v Praze pak na Břevnově nebo Strahově.

Více na www.ceskahlava.cz